Kinder Torak Parashas Beshallach

Dedicated in loving memory of Devora Bas Aharon o"h ❖ Mrs. Doris Weiner ❖ A Woman of Valor

Strengthen Yourself

Three days in the desert without water. The situation was desperate. Then Amalek came and made war with Israel. The Noam Elimelech writes that the water is a parable to Torah learning. A person should not go more than three days without learning Torah. His Yetzer Hara (Evil Inclination) will gain the power to battle him. Therefore, a person should strengthen himself by learning as much Torah as he can.

malek attacked in a place called Refidim. The Gemora Sanhedrin (106a) comments that Refidim is a combination of the words *rofu yadayim* (their hands weakened). Their study of Torah, represented by their hands, weakened. That allowed Amalek to come.

Kinderlach . . .

Our Torah learning keeps us spiritually strong. Then the Yetzer Hara cannot harm us. Our enemies cannot harm us either. Our weakness is what gives them strength. Let us all bolster our defenses by strengthening our Torah learning. When the voice of Yaakov is heard, the hands of Eisav cannot harm us.

The Seichel Rules

Hashem created man with two competing forces. On the one hand, a person has emotions and desires. Opposing this

are his intelligence and seichel (common sense). The emotions are very powerful. They want to rule a person, and make him use his intelligence to seek wealth, power, and honor. The seichel objects. It recognizes the emmes. It strives to rule the emotions, thereby using them to serve Hashem and come close to Him. Which side has the upper hand? Who will win?

Hav Meir Simcha of Dvinsk, in his sefer Meshech Chochma (on parashas Bo) shares a fascinating insight into this deep subject. The Jewish people stood at the yom Suf, surrounded with danger on all sides. What should they do? "Tell the Children of Israel that they shall travel (forward into the sea)" (Shemos 14:15). A person cannot live in water; however, the seichel saw that Hashem wanted them to plunge into the yom. Nachshon Ben Aminidav, the Prince of the tribe of Yehuda led the way. He let his seichel rule his emotions. With complete faith, he went into the yom, a place where no person could live, following the Will of Hashem. His tribe followed, as did all of Klal Yisrael. They all crowned their seichel as ruler over their emotions by following Hashem's command. This ultimate act of mesirus nefesh (self-sacrifice) stemmed from emunah forever crowned our seichel as ruler over our emotions. We achieved eternal freedom from the grip of the lower forces.

This idea provides the answer to a very bothersome question. Why do we continue to celebrate Pesach as z'man chei-

ruseinu (time of our freedom)? The freedom that we achieved from Mitzraim was relatively short-lived. We lived in Eretz Yisrael under our own rule for approximately 800 years until Nebuchadnezzer expelled us, beginning a series of exiles, pogroms, inquisitions, and subjugation that continue to this very day! Is that freedom? "Yes!" says Rav Meir Simcha. The nations may rule over us physically, but they will never usurp the rule of our seichel over our emotions. As the evening prayers state, "He took the nation of Israel out (of Mitzraim) to eternal freedom." Therefore, even a poor man must eat reclining at the Pesach Seder. That is the way free people eat, and he is free. The plunge into the sea liberated his soul forever.

Kinderlach . . .

Hashem tests us. Temptations are all around. We want to nap when we should be learning. We want to daydream when we should be praying. We are tempted to eat things that we should not. Our yetzer hara pushes us to get angry, take revenge, or make fun of someone. How can we overcome him and do the right thing? Just remember the Yom Suf. Your great great great...grandfather walked straight into the cold water, following the will of Hashem. He put the koach (strength) into your neshama (soul) to do the same. Daydream in the middle of prayer? Forget it! I am following Hashem. Get angry? Impossible! Move onward into the yom. That yetzer can't touch me. I am forever free.

חזקו עצמכם

שלש ימים במדבר ללא מים. המצב נואש. ואז, בא עמלק ונלחם עם ישראל. הנועם אלימלך כותב שהמים הם משל לתורה. אסור שיעברו על אדם 3 ימים ללא לימוד תורה. היצר הרע יוכל להלחם בו. משם כך, צריך אדם לחזק את עצמו ככל יכולתו, על ידי לימוד התורה.

עמלק תקף במקום שנקרא רפידים. בגמרא במסכת סנהדרין (ק"ו, ע"א) כתוב שהמלה רפידים מורכבת משתי מילים, רפו ידים.

ידיהם רפו מלימוד התורה. דבר זה אפשר לעמלק לבוא.

ילדים יקרים . . .

. לימוד התורה שלנו מחזק אותנו מבחינה רוחנית, ואז היצר הרע אינו יכול להזיק לנו. גם אויבינו אינם יכולים לפגוע בנו. החולשה שלנו היא הנותנת להם כח. אם נתחזק בלימוד התורה, זה גם יחזק את קווי ההגנה שלנו. כאשר קולו של יעקב נשמע, ידי עשו אינן יכולות לפגוע בנו.

שלטון השכל על הרגש

ה' ברא את האדם עם שני כוחות מנוגדים: מצד אחד, יש לאדם רגשות ותאוות. כנגדן יש לו השכל וההגיון שלו. הרגש הוא בעל עוצמה רבה. הוא רוצה לשלוט באדם ולגרום לו

להשתמש בשכל שלו כדי לרדוף אחר עושר, עוצמה וכבוד. השכל מתנגד. הוא יודע את האמת. הוא רוצה לשלוט ברגש, ולהשתמש בו כדי לעבוד את ה' ולהתקרב אליו. איזה כוח יגבר? מי ינצח?

רבי מאיר שמחה מדווינסק, בספרו משך חכמה (על פרשת בא) מוסיף לנו יתר הבנה בנושא עמוק זה. עם ישראל עמד על ים סוף, מוקף בסכנות מכל עבר. מה לעשות? "דבר אל בני ישראל וייסעו [אל תוך הים]" (שמות י"ד, ט"ו). אי אפשר להתקיים בתוך המים;

אך השכל ראה שה' רוצה שאכן ייכנסו לתוך הים. נחשון בן עמינדב, נשיא שבט יהודה, היה הראשון. הוא איפשר לשכל שלו לשלוט ברגש, ובאמונה שלימה נכנס לים, מקום ששום אדם אינו יכול להתקיים. בכך הוא קיים את רצון ה'. כל שבטו הלך אחריו, ואחריהם כל עם ישראל. הם המליכו את השכל על הרגש בכך שפעלו על פי ציווי ה'. פעולה זו של מסירות נפש, שמקורה באמונה, המליכה את השכל שלנו על הרגש לעד. הגענו לידי באמונה, משלטונם של הכוחות השפלים שבאדם.

רעיון זה עונה על שאלה מטרידה מאוד: מדוע אנו ממשיכים לחגוג את חג הפסח כזמן חירותנו? החירות שקיבלנו ממצרים ארכה זמן

קצר למדי. חיינו חיים עצמאיים בארץ ישראל למשך 800 שנה בערך, עד שבא נבוכדנאצר והגלה אותנו, וכך החלה שרשרת של גלויות, פוגרומים, אינקוויזיציה, ושעבוד שממשיכה עד היום הזה! האם זוהי חירות? "כן!" אומר הרב מאיר שמחה. אומות העולם יכולות למשול בגופנו, אך הן לעולם לא יפגעו בשלטון השכל שלנו על הרגש, כמו שנאמר בתפילת ערבית: "ויוצא את עמו ישראל מתוכם (מתוך מצרים) לחירות עולם." ולכן, אפילו אדם עני חייב להסב בליל הסדר, כי זוהי הדרך שבני חורין אוכלים, והוא אכן בן חורין. הכניסה לים שחררה את נשמתו מהשעבוד - לעד.

ילדים יקרים . . .

הקב"ה מנסה אותנו. יש פיתויים מכל עבר. אנו רוצים לנוח, בזמן שעלינו ללמוד. אנחנו רוצים לחלום בהקיץ בשעה שעלינו להתפלל. אנו מתאווים לאכול דברים שאסור לנו לאכול. היצר הרע שלנו דוחף אותנו לכעוס, להתנקם, לצחוק

על מישהו. כיצד נוכל להתגבר עליו ולעשות את המעשה הטוב והנכון? זכרו את ים סוף. אבי-אבי-אבי...אביכם הלך הישר אל תוך המים הקרים, על פי דבר ה'. והוא נטע את הכוח בנשמתכם לעשות זאת כמוהו. לחלום באמצע התפילה? מה פתאום?! אני הולך אחר ה'. לכעוס? אי אפשר! קדימה, אל תוך הים. היצר הרע אינו יכול לגעת בי. אני חופשי ממנו לעד.

יוהגדת לבנך" יוצא לאור כבר 15½ שנים, ונשלח לקהילות יהודיות ברחבי העולם...

עלון "והגדת לבנך" זקוק לתרומתך!

נא תרמו בעין יפה למען המשך קיומו של עלון חשוב זה!!

נא לשלוח תרומות ל"והגדת לבנך" ת.ד. 5338, י-ם 91052 או להפקיד בבנק הדואר מ"ח 7-65631-5